



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio III. Ostenditur specialiter, aliqua bona naturalia ex proximè dictis
esse effectus prædestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

SECTIO III.

Ostenditur Specialiter, aliqua bona naturalia ex proximè dictis esse effectus prædestinationis.

59. **D**ICO 1. Bona indoles, ingenium, consuetudo, bona educatio, & liberales disciplinae sunt effectus prædestinationis. Probatur primò ex illo Sapient. 8. ibi: *Puer autem eram ingeniosus, & sortitus sum animam bonam: ubi fatetur Salomon, bonam indolem, & ingenium reddere cum capacem, & maximè idoneum ad sapientiam, & virtutem consequendam, quam postea precibus impetravit. Confirmatur primò ex D. Aug. lib. de bono perseveran. cap. 14. ibi: Ex quo apparet, inquit, habere aliquos in ipso ingenio divinum naturaliter munus intelligentie, quo moveantur ad fidem, si congrua suis mentibus vel audiant verba, vel signa conspiciant. Ubi insinuat naturale ingenium, & indolem movere, seu conducere ad bonè operandum, & fidem acceptadam. Secundò ex Trid. sess. 23. de Reform. cap. 18. ibi: Cum adolescentium ætas, ait, nisi rectè instituat, prona sit ad mundi voluptates sequendas, & nisi à teneris annis ad pietatem, & religionem informetur, antequam vitiorum habitus toros homines possideat, nunquam perfectè, ac sine maximo, ac singulari prope modum Dei Omnipotentis auxilio in disciplinâ Ecclesiasticâ perseveret. Ubi definit valdè juvare bonam adolescentium educationem, ut communior prædestinandi modus æternæ vitæ consequatur effectum. Hoc idem colligitur ex Concil. Tolet. 4. cap. 23. ex Lateran. sub Leone X. sess. 9. de Reform.*

60. Probatur 2. quia si bona indoles, & ingenium non adjuvaret, ut adolecētes sequerentur ductum prædestinationis divinæ ad opera pietatis, nulla spes futurorum bonorum conciperetur ex bona indole, ingenio, consuetudine, & educatione; sed hoc est contra id, quod supponit Trid. ubi proximè, ubi præcipit haberi delectum eorum Scholasticorum: *Quorum indoles, ait, & voluntas spem afferat, eos Ecclesiasticis ministeriis perpetuò inservituros: contra quod agunt omnes Religiosorum familiae: omnes enim explorant recipiendorum indolem, ingenium, consuetudinem, & bonam educationem, ex quibus futurum sperant spirituales profectum: Contra quod experientia testatur in adolescentibus bonè educatis apud Christianos, & malè educatis apud Ethnicos, & Turcas; ergo &c.*

61. Probatur tertio ex illo Philosophorum, ac Theologorum axiomate: *Consuetudo est altera natura: ex quo videtur, consuetudinem, si sit mala, afferre quandam veluti necessitatem peccandi, & resistendi mediis prædestinationis; ergo si bona, maximè adjuvabit ad media prædestinationis exequenda, & salutem consequendam. Confirmatur primò, quia quorundam hominum mores, indoles, ingenium, & consuetudo magis uni, quàm alteri virtuti repugnant; ergo maximè juvabunt, saltem removendo impedimenta, ad efficaciter amplectendam virtutem illam, cui minùs repugnant. Secundò, quia diabolus minùs sperat impedire prædestinationis effectus quoad illas virtutes, quibus magis favent, & minùs resistunt hominum mores, indoles, ingenia, & consuetudo; & magis*

impedire illos sperat quoad virtutes, quibus magis illa resistunt, ut constat ex D. Gregor. lib. 14. Moral. cap. 7. ibi: *Intuetur, ait, inimicus generis humani uniuscujusque mores, cui vitio sint propinqui, & illa ponit ante faciem, ad quæ cognoscit facilius inclinari mentem; ergo &c.*

Dico 2. Corporis dispositio ex multiplici causa proveniens, est effectus prædestinationis. Probatur primò, quia huiusmodi dispositio corporis suo peculiari modo juvat, ut media prædestinationis suum fructum actualiter consequantur; sed quæ ita se habent sunt effectus prædestinationis, ut diximus; ergo &c. Confirmatur, quia corporis dispositio maximè juvat ad meliorem propositionem boni, & rationum, quæ persuadent illius electionem; sic enim somnolenti, capitis dolore, aut vehementi melancholiâ correpti, difficiliùs, obscuriùs, & segniùs rationes huiusmodi perpendunt, & segniùs per voluntatem operantur ad executionem boni; ergo &c.

62. Probatur secundò, quia cibi potùsque parsimonia maximè juvat, ut contemplationis, & omnium supernaturalium virtutum actus frequentius, intensius, & ferventiùs exercentur, ut ait D. Leo serm. 8. de jejunio: *ibid: Animam à corporeis cupiditatibus sepiùs liberam in aula mentis posse divine vacare Sapientia. Contra verò cruditas stomachi, epulæ, & crapula omnium illorum afferunt impedimentum, ut ait Christus Dominus Luc. 21. ibi: Attendite vobis, ne fortè gravetur corda vestra in crapula, & ebrietate, & curis hujus vitæ. Et D. Leo proximè. Quotidiano experimento, ait, probari, potius satietate aciem mentis obtundi, ciborum nimietate vigorem cordis hebetari; ergo &c.*

Dico 3. Circumstantia temporis opportuni est effectus prædestinationis. Probatur primò ex illo Psal. 9. ibi: *Adjutor in opportunitatibus, in tribulationibus.* Et Psal. 144. ibi: *Oculi omnium in te sperant Domine, & tu das illis escam in tempore opportuno: Ubi loquitur de esca spirituali, quam præcipuè respicit Spes Theologica; ergo &c. Probatur secundo ex D. Chrysostomo hom. 4. de laudib. Paul. ubi proposita quæstione, cur non antea Paulus fuerit vocatus: *Ne velis, respondet, esse curiosior, sed concede incomprehensibili Dei providentia, salutes hominum notis sibi temporum opportunitatibus ordinari. Sic enim fatebatur ipsè, dicens: Cum autem placuit ei, qui me segregavit ex utero matris meæ, vocavit per gratiam suam. Idem habet de vocatione operatorum in vineam hom. 65. in Mat. & de vocatione Matthæi hom. 31. in Mat. 9.**

63. Dico 4. Brevitas, aut longitudo vitæ est effectus prædestinationis, dummodò maturâ morte claudatur, id est, quando iustus manet in gratia. Probatur primò ex illo Sapient. 4. *Iustus, si morte præoccupatus fuerit in refrigerio erit. Et infra. Placens Deo factus dilectus, & vivens inter peccatores translatus est. Et infra. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet animam illius. Undè D. Aug. & alii Patres colligunt esse beneficium singulare prædestinationis, quod Deus maturo tempore mortem inferat; indicium autem reprobationis, quod mortem ad immaturum tempus differat.*

64. Probatur secundò ex D. Aug. de corrept. & grat. cap. 8. ibi: *Cur illos Deus, inquit, cum fideliter pieq. viverent, non tunc de vitæ hujus periculis rapuit, ne malitia mutaret intellectum eorum? Et addit: Donum Dei esse, ut finiat homo vitam istam, antequam ex bono mutetur in malum. Idem habet lib. de prædest. Sanctior. cap. 14. & habens D. Ambrosius orat. de*

obitu fratris. D. Paulin. epist. 35. D. Fulgent. epist. 2. ad Gallam. cap. 4. D. Cyprian. lib. 3. ad Quirinum. D. Gregor. lib. 15. Moral. cap. 4. D. Bernard. ferm. de Innocentibus. & alii.

67. Difficultas 1. Utrum bona septimi generis, de quibus supra, nempe actus virtutum naturalium moralium sint effectus prædestinationis? Affirmativè. Ita Durand. in 1. dist. 4. q. 2. Capreol. ibid. & Gregor. P. Valent. 1. p. q. 23. pun. 3. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 7. num. 12. P. Molin. 1. part. q. 23. a. 2. d. 3. §. Dicendum. P. Bellarm. lib. 2. de grat. cap. 13. §. Sed esto. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 1. n. 2. P. Ruiz. d. 24. sect. 1. n. 3. & alii. Probatur primò, quia sapius sunt effectus Dei ex speciali Dei voluntate concessi ad salutem prædestinatorum. Secundò, quia fiunt aliquo modo supernaturales ex ordinatione divina ad finem supernaturalem. Tertiò, quia conducunt actu ad finem supernaturalem consequendum, si non positivè disponendum negativè removendo impedimenta salutis hæc omnia sufficiunt, ut sint prædestinationis effectus; ergo tales sunt.

68. Difficultas 2. Utrum bona unius hominis sint effectus prædestinationis alterius? Dico 1. Orationes unius Sancti, sive in hac vita, sive in gloriâ, plerumque sunt effectus prædestinationis alterius electi. Ita D. Thom. hic a. 8. de Verit. q. 6. a. ult. & in 1. dist. 41. q. unica, art. 4. Durand. in 1. dist. 41. q. 3. Richard. ibid. a. 2. q. 1. ad 1. P. Molin. p. q. 23. a. 2. d. 3. P. Valent. 1. part. q. 23. punct. 4. P. Soar. lib. 2. de prædest. cap. 21. n. 7. & cap. 24. n. 6. & 7. & lib. 3. cap. 5. n. 17. P. Ruiz. hic d. 25. sect. 1. n. 2. & alii. Probatur primò, quia quidquid juvat ad salutem consequendam est effectus prædestinationis, ut diximus; sed orationes Sanctorum maxime juvant, ut alii salutem consequantur; constat enim ex Sacris Litteris, & Sanctorum Historiis, multos eorum orationibus consecutos fidem, peccatorum remissionem, & perseverantiam; ergo &c.

69. Probatur secundò, quia Isaac orando impetravit conceptum Rebeckæ Gen. 25. sine quo non fuisset prædestinatus, quia non exstitisset: D. Stephanus orando pro lapidantibus impetravit Saulo vocationem congruam, & gratiam; ergo utraque oratio fuerat à Deo præordinata ad singularissimos effectus, qui processerunt à prædestinatione Jacobi, & Pauli. Confirmatur ex D. Aug. lib. de bono persever. cap. 22. ibi: *Et si qui sunt non dum vocati, pro eis, ut vocentur, oremus. Fortassis enim sic prædestinati sunt, ut nostris orationibus concedantur, & accipiant eandem gratiam, quâ velint esse, atque efficiantur electi.* Idem habet lib. 5. de Civit. cap. 1. & habent. D. Gregor. lib. 16. Moral. cap. 17. alias 19. & lib. 1. dialog. cap. 8. D. Prosper lib. 2. de vocat. gent. cap. 36. & huic prædestinationi cooperatur Ecclesia in Canone Missæ postulans: *In electorum jubeas grege numerari: & in oratione totius Quadragesimæ: Beate prædestinationis liber adscripta retineat.*

70. Dico 2. Gratia gratis datæ Virgini Sanctissimæ, Apostolis, Prophetis, & aliis Sanctis sunt effectus prædestinationis eorum hominum, quos ad æternam vitam adjuvant. Probatur, quia quæ conducunt ad salutem consequendam, sunt prædestinationis effectus; sed hujusmodi gratia ita conduxerunt ad multorum salutem, ut supponimus; ergo &c. Confirmatur, quia hujusmodi gratia præ ceteris aliis donis habet, ut ab intrinseco destinentur ad aliorum salutem, ut patet ex 1. Cor. 12. ibi: *Unicuique datur manifestatio Spiritus ad utilitatem;*

nempe Ecclesiæ: ubi Apostolus, sicut ad Rom. 12. & 2. ad Tim. 2. varias enumerat gratias. Et 1. Pet. 4. Unusquisque sicut accepit gratiam in alterutrum, illam administrantes, sicut boni dispensatores gratiæ Dei; si quis loquitur, &c. ergo &c.

Dico 3. Gratia gratum facientes unum prædestinatum sunt etiam effectus prædestinationis omnium aliorum prædestinatorum; & etiam quorundam in speciali. Probatur prima pars ex duplici ratione communi: Prima ex communione Sanctorum, ratione cujus quilibet prædestinatus est particeps meritum Ecclesiæ. Secunda ex congratulatione, & communi lætitia, quia quilibet Beatus congaudebit, & quasi propriam aestimabit alterius sanctitatem, & beatitudinem; ergo &c.

Probatur secunda pars etiam ex duplici ratione speciali: Prima, quia Charitas, & patientia multis Sanctis à Deo inspiratur, non eo tantum fine, ut ipsos sanctificet, sed etiam, ut ad aliorum salutem conducant, ut patet ex 2. Tim. 2. *Omnia sustinete propter electos, ut & ipsi salutem consequantur.* Et 1. Cor. 15. *Quotidie morior propter vestram gloriam.* &c. Secunda ex peculiari gaudio spiritualium parentum de sanctitate filiorum, & filiorum gaudio de gloria suorum spiritualium parentum, ut patet ex 2. Cor. 2. *De quibus, inquit, oportuerat me gaudere: confidens in omnibus vobis, quia meum gaudium omnium vestrum est.* Et ad Philemon. *Ego te reſtuar in Domino;* ergo &c.

Dices: Orationes, & dona Petri, quibus sanctificatur, sunt effectus prædestinationis illius; ergo non sunt effectus prædestinationis Pauli, & aliorum prædestinatorum; alioqui cum hi sint in magno numero, multoties contingeret, unicam operationem unius prædestinati conducere ad innumerabilem salutem, ut dicantur conducere Evangelia, Epistolæ Apostolorum, aliisque libri Scripturæ. Respondeo negando consequentiam; ad cujus probationem dicimus, id ipsum maxime convenire, & esse dignum amplitudine Scientiæ, Potentiæ, & Providentiæ Divinæ, quod sciat, possit, & provideat unicam, & eundem effectum, quo unus sanctificatur, destinare ad salutem plurimorum, aut etiam omnium prædestinatorum.

Dico 4. Bona reproborum, sive sint apparentia, sive vera; sive naturalia, sive supernaturalia, plerumque sunt effectus prædestinationis aliorum electorum. Probatur, quia plerumque reprobi à Deo conferuntur ea intentione, ut profint prædestinatis; sed quæ ita profint, conducunt ad salutem; quæ autem ita conducunt, sunt effectus prædestinationis; ergo &c.

Dico 5. Bona naturalia aliquorum prædestinatorum multoties sunt effectus prædestinationis aliorum. Probatur primò, quia Verba Evangelica, sive sint vocalia, sive scripta, sunt in entitate naturalia; & tamen quando fiunt à Prædicatoribus Evangelicis, non solum sunt utilia, sed etiam simpliciter necessaria, ut quilibet adultus possit de potentia ordinaria credere, & justificari, quatenus maxime concurrunt, & conducunt ad conversionem, & salutem, ut patet ex illo 1. Cor. 4. *Per Evangelium ego vos genui.* Et 2. Cor. 6. *Adjuvantibus exhortamur, ne in vacuum gratiam Dei recipiatis;* ergo &c.

Probatur secundò, quia sermonis artificium, & eloquentia, licet semper, aut ferè semper sit naturalis, plurimum confert, ut suadeat bonum, sicque ad salutem conducatur, ut patet ex illo Esaiæ. 14. *Tribue, inquit, sermonem compositum in ore meo in conspectu*

conspicui leonis, & transfer cor illius in odium hostis nostri: ubi frustra, & ut superfluum peteretur à Deo sermo compositus, si non intelligeret multum professe ad transferendum cor Regis. Confirmatur primò oratione Abigail 1. Reg. 25. quæ cohibuit David à vindicta, quam sumere intendebat de viro suo. Secundò ex D. Ambrosii eloquentia, quæ plurimum valuit ad conversionem D. Augustini, ut ipse testatur lib. 5. confess. cap. 14. & 15. Tertiò ex D. Paulo præcipiente ad Coloss. 4. Sermo vester semper in gratia sale sit conditus, ut sciatis quomodo oporteat vos unicuique respondere; ergo salis, sive eloquentiæ condimentum erit effectus prædestinationis eorum, quos Concionator allicit ad virtutem.

77. Dico 6. Operatio corrigentis, & punientis est effectus multorum prædestinationis, qui corriguntur, & puniuntur. Probatur primò ex illo Math. 18. Corripe eum, ait, si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Et Ezech. 3. Ipse morietur quia non annuntiasti ei: Et infra: Si autem tu annuntiaveris iusto, ut non peccet iustus, & ille non peccaverit, vivens vivet, quia annuntiasti ei. Ubi dicit, unum mori, quia à Propheta non corripitur; alterum ad vitam redire, quia corripitur.

78. Probatur secundò, quia quæ conducunt ad salutem, sunt effectus prædestinationis, ut diximus; sed correctio, & punitio ita conducunt; siquidem ex dolore correctionis, & punitiois oritur voluntas remedii obtinendi per gratiam, & orationis affectus ad obtinendam à Deo poenitentiam, quam nisi Deus dederit, non possumus habere, ut patet ex illo Jerem. 31. Castigasti me Domine, & eruditus sum; ergo &c.

79. Dico 7. Angelorum bona sunt effectus prædestinationis hominum. Probatur primò, quia Angelis, & bona à Deo eis collata suo modo causant, & promovent hominum beatitudinem, ut patet ex illo ad Hebr. 1. Nonne omnes sunt administratores Spiritus, in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis? Et Psal. 90. Angelis suis Deus mandavit de te; sed quæ ita conducunt, & promovent salutem, sunt effectus prædestinationis; ergo &c.

80. Probatur secundò, quia consulunt electorum salutem, & eorum prædestinationi inserviunt suggerendo bonas cogitationes, illuminando mentem, corpus, & ejus passionis mitigando, nè virtuti resistant, orationes nostras ad Deum perfecundo, impetrando, quæ petimus, alligando diabolum, & eorum vehementiores tentationes retundendo, ut ait D. Aug. lib. 20. de Civit. cap. 7. & 8. & in Psal. 61. D. Greg. lib. 19. Moral. cap. 5. D. Bern. serm. 5. in Psal. 90. sed quæ ita inserviunt, & conducunt ad salutem, sunt effectus prædestinationis; ergo &c.

SECTIO IV.

Utrum omnes res supernaturales sint effectus prædestinationis?

81. DVERTES primò, dona supernaturalia, prout procedunt à prædestinatione, & ad illam exequendam inserviunt ad tria capita communiter reduci, nempe ad vocationem, justificationem, & glorificationem, quæ ab Apostolo exprimuntur in illis verbis sæpe citatis, & iterum infra citandis ad Rom. 8. Quos prædestinavit, &c. & de quibus hîc

codem ordine agendum, & primò de gratia vocationis, seu auxilio excitante.

Advertes secundò nomine vocationis venire hîc omnes illas gratias, quæ antecedunt justificationem, dividunturque: Primò in internas, & externas; internæ sunt illustrationes, cogitationes, inspirationes, & alia auxilia prævenientia, quæ Deus in nobis sine nobis, id est, sine nostro consensu libero operatur: externæ sunt miracula, prædicatio, exhortatio, lectio rerum fidei, & Scripturarum, exempla, correctiones, beneficia, flagella, & similia, quibus excitamur ad bene operandum, & sunt supernaturalia, aut intrinsecè quoad entitatem; aut extrinsecè quoad modum ratione finis, ad quem tendunt. Secundò dividuntur vocationes illæ in congruas, & non congruas, quæ distinguuntur in eo, quod congruæ connotent actum secundum, & non ita non congruæ, sed ejus negationem. His positis.

Difficultas 1. Utrum omnis gratia congrua in prædestinato, sive sit excitans, sive præveniens, sive adjuvans, sive auxilians, sit effectus prædestinationis? Affirmativè. Ita D. Thom. 1. p. q. 23. art. 5. Albert. 1. p. q. 63. memb. 1. & 2. Greg. dist. 41. q. unica a. 2. Capreol. dist. 40. q. unica. Conclus. 2. Driedo. Camerac. P. Mol. 1. p. q. 23. art. 2. d. 3. P. Vasq. d. 93. cap. 2. P. Soar. lib. 3. de prædest. cap. 6. n. 4. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 22. sect. 2. n. 2. P. Henrice tract. 3. d. 30. cap. 2. n. 6. P. Alarcon. tract. 4. d. 4. cap. 2. n. 2. P. Tanner. d. 3. q. 3. dub. 1. num. 10. P. Preposit. q. 23. art. 8. dub. 6. num. 49. & alii. Probatur primò ex illo ad Rom. 8. Quos prædestinavit, hos & vocavit, &c. ubi D. Aug. Epist. 106. ad Bonifacium, & lib. de corrept. & grat. cap. 7. Hic subaudire debemus, inquit, secundum propositum: Sunt enim & alii vocati, sed non electi, ac per hoc non secundum propositum vocati. Ubi D. August. sicut etiam in aliis plurimis locis docet vocationem secundum propositum esse propriam prædestinatorum, & à Dei prædestinatione causari, ut illius effectus; ergo &c.

Probatur secundò, quia illud, cui competunt conditiones requisitæ ad rationem effectus prædestinationis, de quibus supra, est illius effectus; sed tali gratiæ competunt omnes conditiones supra positæ; siquidem est effectus Dei, data ex intentione efficaci dadi gloriam, supernaturalis, actu conducentis ad salutem, & per merita Christi; ergo est effectus prædestinationis.

Probatur tertiò, quia illud est prædestinationis effectus, quod est medium ad salutem consequendam; sed tales sunt vocationes congruæ, ut constat ex illo Joan. 6. Omnis, qui audit à Patre, & didicit, venit ad me: Et ex illo Cant. 1. Trahe me post te curremus: Ubi sermo est de vocatione congrua juxta communem Sanctorum Patrum interpretationem; ergo &c.

Oppositum tenent Gabr. in 1. dist. 41. quest. unica art. 3. dub. 1. & dist. 40. art. 1. Ocham. in 1. dist. 41. quatenus docent, solam gloriam esse prædestinationis effectum; pro quibus: Objicies primò. Illud est effectus prædestinationis in prædestinato, quod est proprium ipsius tantum prædestinati; sed non ita sunt propriæ vocationes illæ congruæ; siquidem etiam competunt reprobis, ut patet ex illo Joan. 1. Qui illuminat, id est vocat, omnem hominem, &c. ergo non sunt effectus prædestinationis. Respondeo negando minorem: vocationes enim propriæ prædestinati sunt actu conducentes ad salutem consequendam, quales non sunt vocationes datæ reprobo, utpote qui salutem